

Тушунмоқчи бўлдим одамни,
Кўкрагимга мардона уриб,
Танимасдан ҳали дунёни,
Ҳали ўзни тушунмай туриб.

Гоҳ вафолар вафо қилмади,
Хиёнатга қилдим азимат.
Садоқатни учратиб қолдим,
Билдим, у ҳам гоҳо омонат.

Кўксим менинг оғриққа тўлди,
Юрагимнинг синикларидан,
Қонлар сизди кўзёшларидай
Кўкрагимнинг ёриқларидан.

Мен меҳрни соғиндим бу кун,
Мен қадрга бу кун зор бўлдим.
Тан олмади мени одамлар,
Мен-чи, сенсиз тириклай ўлдим...

Сендан узр сўрайман, она,
Тилда салом, дилда арзи ҳол.
Ўзинг тушун тукқан ўғлингни!
Йўқса менга яшамоқ малол.

Ғулом МИРЗО

* * *

Онажоним — оҳизиндам,
юзингиз ажинларида
ҳиссам бор.
Юрагингиз Ғижимларида
Қуссам бор.
Қанийди, буларни ёзиб бўлса...

Шодмон ЖЎРАЕВ

Эй, она, меҳринг билан доим менинг ёдимдасан,
«Уҳ» десам парвонадек гир айланиб бошимдасан.
Кўрмасам кўнглим ёришмас, эй дилимнинг қуввати,
Ичганим бормас ичимга, бўлмасанг ёнимда сан.
Эй, она, меҳринг билан доим менинг ёдимдасан.

Яйрасам бағрингда мен, сен бахтимга бўлсанг агар,
Эркалаб дердинг «болам», ҳаттоки юз ёшимдасан.
Сут билан берган ўғит, панду насиҳатинг сенинг,
Чикмагай асло юракдан сабру бардошимдасан.
Эй она, меҳринг билан доим менинг ёдимдасан.

Эй она, сен яхши ҳамдам, сен дилимнинг қуввати,
Бахтимга бўлгин омон, ҳаттоки минг ёшимда сан.
Ҳар неча хизматларинг бўлса қилай жоним билан,

Кўтарай кўкларга, кел, ҳар доимо бошимда сан.
Эй она, меҳринг билан доим менинг ёдимдасан.

Онани ҳурмат қилинг, кўнглида ғам бўлмасин,
Кўнглига ғашлик тушиб, кўзлари нам бўлмасин.
Ёрингизнинг меҳрини қўймангиз ундан баланд,
Оналик меҳри кетиб, ёрга маҳрам бўлмасин.

Рауф СУБҲОН

ОНАМ СОҒИНЧИ

Хабар кутдим қаҳратон қишда,
Бошларимга эгилган, мен гўё дарахт.
Оёғим остида саноқсиз излар,
Елкамдан босганда муздайин бир бахт...

Эриб кетганида оёқ излари,
Бурканса дарахтлар беқасам тўнга
Уватда ялпизлар унган кезлари
Тергизмай кутаман, сақлайман сенга.

Хабар кутар эдим жозибали тонг
Ҳар куни соатдай тўхтамай юрдим.
Тинч-омон бормисан, айланай болам,
Ўзингга қарагин, камроқ «югургин».

Қушлар учиб келди, қорлар эриди,
Хабар кутдим қалдиरोқли кун.
Дарахтлар гуллади, қоматга келди,
Уйимни қалдирғоч тўлдирди, лекин...

ОНАМНИНГ ХАТИ

Супрамга ораларлардинг
Унни қорий бошласам,
Эмаклардинг, юлардинг
Хамир узиб ташласам.

Сўнг дераза раҳига
Катта михни қоққанман.
Камзулинг учин боғлаб
Нонларимни ёпганман.

Бугунку сен каттасан,
Дадил туриб сўзлайсан.
Кўраяпман бировнинг
Супрасин ҳам бузмайсан.

Уйкусираб ўргимчак
Тўрларида ухласам,
Тушимга михлар кирар,

Совуқ михлар... ушласам,

Сен ёзган эртақларга
Ўхшар экан бу ҳаёт.
Эй, ўғлим, одамларнинг
Тинч ухлаши ҳам фарёд!

ҚАНОТЛАРИМ...

Ота-онам ўтдилар,
Йўқотдим қанотларим.
Кимлар парвоз кутдилар,
Синашди саботларим.

Қадим кир-тепаликдан
Билган каби тарихни,
Ўртанар ким, уюлдим,
Қанотсиз-у, хорибми...

Қанотимнинг ўрнидан
Дуо ўсди, ор ўсди...
Кўрингандай дунёнинг
Бироз гина, кам-дўсти.

Отажон, онажоним,
Тушларимда суясиз.
«Болам, тонглар отди» деб,
Уйқотиб ҳам қўясиз.

Ёруғ дунём эдингиз,
Ҳеч ким ғамга ботмасин.
Ожиз банда доғи кўп,
Дунёсин йўқотмасин!..

Қўчқор НОРҚОБИЛ

ЭНАМГА МАКТУБ

Эна, бардаммисиз... аҳволлар қалай?..
Қавми-қариндошнинг соғми бариси...
Мен ҳам яшаяпман — ташвиш бир талай —
қидирдим... афсус... йўқ, «Буйрак дориси».
Қануз ёзаяпман...ўзни овута —
кутичадай хона...тўйдим, бас, турма...
Гоҳо тушларимни қилар безовта
Эшагимни босиб қолган бостирма...
Шаҳар кўчалари киборга тўлар —
Қизчалар ўтади гуррос ва гуррос.
Тўхтанг! Мен шоирман — бақиргим келар.
Тўхтанг! Шеър ўқишни севаман холос!

Яна зўр янгилик — буюк ифтихор,
Кенжаси эмишимиз адабиётнинг.
Иқбол бор, танийсиз — Ғулом Мирзо бор,
Тағин Салим Ашур — гули йигитнинг.
Уларга ҳам ҳавас қилмасам бўлар,
Номи доврुकлидай...қисқа қўллари.
Фақат шеъри чиқса қувнашиб қолар,
Тамакига етмас ҳатто пуллари.

Тўғри, нафим сира тегмаса керак,
Мени йўқлагувчи акробо, хешга.
Ҳатто мен ўзимни тополмай ҳалак,
Ёш ҳам ўтиб бўлди йигирма бешга.

Пулсиз киролмади ўқишга укам,
У қайдан биларди бунинг сирини.
ЙиҚлайди: «Ёдловдим дунёни ёққан
Ҳамма зўр шоирнинг ҳамма шеърини».

Начора...шоирни севсайди дунё,
Дунё тушунсайди юрак ҳарбига,
Зулумот ичинда тентиган зиё —
Кузак ачинмасди Рауф Парфига.

Узр...бошингизни оғритдим, эна...
Биласиз, — ёшликдан эзмалигим бор...
Шу феълим панд берар, ёҚилар таъна:
«Бу ҳолда барибир ўсмайди Қўчқор...»
Эна, зўр шеърларим қишлоқда қолди —
хар кун юрагимни титдим... изладим.
Пахса деворларнинг ковакларию
Пахсачи отамнинг бармоқ изларин...

Укам ўтга кетар кўзим ўнгида
Кўзим ўнгидадир кемтик дастурхон...
Ўн жоннинг жони бор кетмон қўлида
Инқиллаб лой қорар ғамгин Саратон.

Эна, сўраб қўйинг... мендай шоирдан
Фахрланиб юрган дўстнинг барини...
... Бир куни жонимда олиб бораман
Сизни зориқтирган «Буйрак дори»ни.

Эна, омон бўлинг...йиғламанг, эна,
Тутаблар кетмоқда ўкинчдан ичим.
Ҳали мен тирикман, етади... эна,
Сизга буйрагимни бермоққа кучим...

Хосият РУСТАМОВА

ОНА

О, бахтли бўлишга бўлмаган вақти,
Мудом таъқиб этиб келган қайғу-ғам.
Чўчитиб қўйишдан қўрққандай бахтни —
Ҳамиша шивирлаб гапирар онам.

Вафо ФАЙЗУЛЛОҲ

ЗАМОНА НАҚЛИ

Қасрдай уйимга қойил қолганман,
Бир хонам қизимга, бири ўғлимга.
Меҳмонга зарнигор хона солганман.
Нахотки шу иқрор келар тилимга:
Онамга жой йўқми, онамга жой йўқ?..

Бағри илк қадрдон, илк менинг уйим,
Оқ сутин тотганча завққа ботардим.
Анов майсадек ҳам келмасди бўйим,
Ўзимни эплалмай йиғлаб ётардим.
Кўксига босганча бахт берди у
Ойлаб овунтирди, йиллаб чекди ғам.
Ўстирди, кўринмас тахт берди у
Мен қандайин ўзин унутган одам
Онамга жой йўқми, онамга жой йўқ?

Одам бўл деб энг меҳрибон сўз тутди,
Дуо қилиб, қалдирғочдек учирган.
Ўзи емай, ўзи киймай ўқитди,
Йиллар борин нахот ёддан ўчирган...
Аёз қакшаб чиқса бузилмас ўйим
Ҳар куни истасам райин қайтардим.
Билмайман қайси йил қизимнинг тўйи,
Ўйлайман қаерда, кимни айтарим...

Ёрим бахмал кийса ўсгандай кўнглим,
Боқмайман гуллари сўлғин оламга!
Уч ой бўлибдики, келмади кўргим,
Кўнглимда жой йўқми мушфиқ онамга?

Тунлар партўшакда ётсам хотиржам
У тиккан болишлар бошимни силар!
Нега тушларимга кирмайди онам,
Тушларимни сотиб олган қумрилар...
Онамга жой йўқми, онамга жой йўқ?

Сочи оқ атиргул булоқ бошида,
Бир ушоқ жуссаси кўним сўрайди.
Баҳорлари ортда қолган ёшида
Баҳорларга йиғлабгина қарайди.
Онамга жой йўқми, онамга жой йўқ?

Уч қизи бекадир ошиёнига,
Қўшқлар қурган ўғиллари бек чикди.
Ўт кетди қай куни дил қўрқонига,
Унинг қисматига уйи йўқ чикди.
Онамга жой йўқми, онамга жой йўқ?

Қўзимга нил тортган нафси амморам,
Гумроҳманми шунча, мендан шойи йўқ!
Онам тирик ахир, онам-ку олам,
Мулки Сулаймонда мендай бойи йўқ!
Онамга жой йўқми, онамга жой йўқ?

Тошларни эритар лаънати қорам,
Ўзимни кул этиб, шаъним тешди ўқ.
Холам, аммам ўтди, ўтмасми онам?
Қандай беғамликка олганман ҳуқуқ...

Лекин банддир хонам, йўқдай ҳеч чорам...
Боқмасам бечора, мунглиқ онамга.
Бир куни устимга қулар қошонам,
Қиёмат соати боқинг ноламга!..
Онамга жой йўқми, онамга жой йўқ?

Ислон ҲАМРО

ТАЗАРРУ

Телефон йиғлаб юборади ярим тун,
Жонимга айланар унинг гўшаги.
Алоқачи синглим, бир кеч урушма,
Алоқачи синглим, тезроқ улагин.

Симнинг у учида онам хастаҳол:
“Болам, омонмисан, соғмисан, — дейди —
Ўғлингни соғиндим, келин яхшими?”
Онажон, ҳар савол жонимни ейди.

“Аканг қизли бўлди. Уканг ўғилли...
Кеча куни билан тердик Қўзачўп...”
Она, мен бу ерда шеърлар тўқийман:
“Онангни қабарган бармоқларин ўп!”

Қўшни хотинларнинг сизга ҳаваси —
Келади, барини биламан, она.
Мақтаниб қўясиз, болам шоир деб,
Қўзёшлар тўкаси тунлар пинҳона.

Ана, қўшнимизнинг боласи деҳқон,
Ҳар тонг келини сув қуяр қўлига.
Сизнинг келинингиз...
Давралар қўрган,
Фақат, сиз интизор унинг йўлига.

“Она, мен соғиндим сизни жуда ҳам...”
Сўзимдан анқийди ёлғоннинг ҳиди.
Ахир, қанча бўлди эслаганим йўқ,
Ахир, мени манов тош шаҳар еди.

Шеърларим бариси сохта, тўғилган,
Она, шоир эмас болангиз, рости.
Фақат... курашмоқдан тўймас йиқилган,
Манов тош шаҳарда бор менинг қасдим.

Бу тавба-тазарру... Фақат меники,
Она, онажоним, айтмайман сизга...
Алоқачи сингил, бунча қўполсан,
Алоқачи сингил, фурсат бер бизга.

Алоқачи сингил, жоним сеники,
Юрагим осилиб қолди, симинг — дор.
Ахир, мени тушун ҳеч бўлмаса сен,
Қишлоқи онамдан бошқа кимим бор?

Она, етмадими симнинг бардоши,
Узилиб кетдими... Бошланди “дут-дут”.
Энди Хатирчидан Тошкентга қадар,
Бир овоз... “Ёлғончи шоирни унут...”

Зебо МИРЗО

ОНАМГА

Оқ сочлари оппоқ тун унинг,
Умри ҳалол ишққа байроқдир.
Оҳ, юзлари дунёи дуннинг
Ўзалидан чиройлироқдир.
(Бўлолмадим ҳассасичалик),
Отам дардин кўтарган моҳим,
Ушокқина онам кўнглига
Бир ҳовуч нур бергил, илоҳим!
Ўзи потраб чиққан чашмадай
Ёнингиздан оқдим-у, кетдим.
Ўзгаларга дарё тутдим-у,
Оҳ, онам-а, сизни унутдим.
Қалдирғочлар мендан яхшироқ,
Бахт тўкади ҳур қучоғига.
Мен ҳам унинг тирноғиман-у,
Арзимаيمان, лек тирноғига!
Исмалоқлар бўйини тараб,
Баҳор шошса юрган жойига,
Раббим, мени гул қилиб ярат,
Ҳеч бўлмаса, унинг пойига!..

ХУРШИДА

ОНАЖОН

Соғинч ҳисси ва мунглиғ
Дилим айтар, Онажон,
Меҳрингиз нури янглиғ
Хотиримда чароғон —
Орзулар кўкида сайр
Айлаган онларга хайр!..
Қаноат тобеси — дил
Эшик очар, Онажон,
Қалбимнинг энг мусаффо
Туйғуларини қурбон
Этиб, бегоналарга —
Суйиб оввораларга...

Байтул ҳазон кўнглима
Ёғду сочар, Онажон,
Қуёш тафтидан ўтлуғ,
Ғамар сиймосидан пок
Чехрангиз, нурмаконим
Кўкси дурларга коним.

Наҳри Норин юзимнинг
Шўрин ювар, Онажон.
Ниғоҳингиз ғамимни
Дилдан қувар, Онажон...
Бажармас юрак фарзин,
Уқмас кўникмоқ дарсин
Йўлимга сочар арзин —
Йиқилгайман, Онажон!..
Пойингизга ҳазондек
Тўкилгайман, Онажон!..

ОНА

Ҳозир васлингизга етсайдим, Она,
Тонггача юракда сабр етмайди...
Борсам, бағрингиздан топгум бошпана,
Аммо бугун келган озор кетмайди...

Асло кўрмагайсиз кўзимда намлар,
Кўзёшга арзимас каломлар майда!..
Тўксам ҳасратларим, кетар-ку ғамлар,
Аммо бугун келган озор кетмайди.

Қадр-қиммат танқис, кўнгиллар хаста,
Бу ёқда лабзи чин жўмардлар қайда?..
Қуёш ҳам боқмасдан кетади аста,
Аммо бугун келган озор кетмайди.

Ҳиссиз юраклардан ишқ топмоқ маҳол,

Дарду оҳанрабо мужассам найди.
Зулмкор гумонлар кетар эҳтимол
Аммо бугун келган озор кетмайди.

Кўнгил хоҳишга қул, хоҳишнинг мулки,
Хиёнатга вафо бекор, бефойда...
Баднафс куфр уйин тарк этар балки,
Аммо бугун келган озор кетмайди...

Онажон, бағрингиз иссиқки бирам,
Сизсиз музлар танам ҳар он, ҳар жойда...
Бир кун кетар мангу ой-у офтоб ҳам,
Аммо бугун келган озор кетмайди!

* * *

Она, Сиздан сўрайман узр,
Корингизга яролмаяпман.
Тинчмисан, деб айлайсиз шукр,
Соғинганда боролмаяпман.

Она, сезиб турсам-да умр,
Омонат бир устунлигини,
Ногоҳ қулаб кетмоққа қодир,
Ва бўлажак ўтинлигини.

Тез-тез Сиздан хабар олмоққа,
Бандман, дея тополмайман вақт.
Сиз бетиним дуоимдасиз,
Тилаб икки фарзандимга бахт.

Оромимни олмоқда дейман,
Танг асабнинг зўриқишлари!?
Йўқ, Онажон, ҳаммаси бекор,
Баҳонадир бу қилмишларим.

Она, мени кечирманг асло,
Сизни соғинтириб у ёқда,
Минбарлардан Соғинч ҳақида
Шеърлар айтсам минг бир бўёқда!

Баҳоналар кўпдир изласанг
Иш топилар, топилар шуҳрат,
Ғаниматдир онанг, кўзинг оч!
Эртага бой берилар фурсат!

Бобур БОБОМУРОД

ОНАМ ЭДИ

Борида соф тургандим,
Қайғу билмай юргандим.

Мен фаришта кўргандим —
У менинг онам эди.

Рўзгор дея қот ютган,
Боласига жон тутган.
Ўзини ҳам унутган —
У менинг онам эди.

Дард кўлида эриб жим,
Хизмат қилган келса ким.
Билмаган ором, тиним —
У менинг онам эди.

Меҳрда офтоб бўлиб,
Муниса моҳтоб бўлиб.
Сўнг кетган ноёб бўлиб,
У менинг онам эди.

Йўғида бағрим тилдим,
Беармон армон қилдим.
Изин тўтиё билдим —
У менинг онам эди...

Норқобил ЖАЛИЛ

ОНАМГА МАКТУБ

*Шунда такрорлайман йиглаб
исмингни...*

Усмон Азим

Она, бу йил яхши келяпти,
Етимтоғни лолалар кўмди.
Кўришмадик — қирқ йил бўляпти,
Хотирамнинг шамоли тинди.

Ҳисор тоғнинг тикка чўққиси,
Яқин келур менга ҳам осмон.
Кезаётир баҳор нафаси,
Соқиняпман сизни онажон.

Лола тердим тоғлар қўйнидан,
Ўпиб, суйиб бағримга олдим.
Алвон-алвон Соғинчлар билан
Олисларга термулиб қолдим.

Соғ-омонман, олманг хавотир,
Босаяпман сиз босган изни.
Етимтоғдай Соғинчим оғир
Тушда кўриб йиғлайман сизни...

Ҳалима АҲМЕДОВА

ОНАМНИНГ ҚАЛДИРҒОЧЛАРИ

Онам қалдирғочларни яхши кўрарди,
Баҳорнинг уйига шошилиб бораётган
дарахтнинг севгиси билан
Офтобрўяни соғинган чумолилар Соғинчи билан
Ва тонгга талпинган саболар илинжи билан
Уларни суярди... уларни соғинарди...
Ҳали тарновдаги музлар эримай,
Ҳали куёшнинг бегона уфқларга сафари
тугамай туриб,
Қалбига райхоннинг уруғини экарди онам.
Худди олисдаги болаларини илҳақ кутаётган
Онадай,
Ёки бахт кутиб чарчаган бир бебахтнинг
орзуларидай
Уларни ичикиб-ичикиб кутарди.
Балки дунёдаги энг хушбахт байрам —
Қалдирғочлар қайтган кун
байрами эди онамнинг.
Баъзида ҳасадим келарди қалдирғочларга,
Улар онамнинг меҳрини ўқирлаётгандек
Онамдан аразлаб сўрардим гоҳо:
— Нега қалдирғочларни яхши кўрасиз?
Кўзларини фалакка тикиб:
Улар худонинг севимли қушлари,
Ҳар йил баҳорда
Худонинг кўзидан сув ичиб қайтади,
дер эди онам.
Онам жуда озода эди,
Қалби нурлардан ҳам кўп тоза эди.
Уйимиз юзига қалдирғочлар сочган хасларни,
Гул тургандай терарди онам.
Бошидан айланиб-айланиб учса,
Уларга жонини берарди онам.
Мен унда билмасдим, онамнинг кўнгли
Қалдирғочлар наслидан эканлигини.
Мен унда билмасдим онамнинг умри
Меҳрнинг фаслидан эканлигини...
Онам пахта саваётганда
қанотларин ёйиб
Учаётган қалдирғочга ўхшаб кетарди,
Онам учиб кетмаса деб жуда қўрқардим.
Бир тун учиб кетди онам, ҳеч кимга айтмай.
Ўшанда бизлардан кўпроқ
қалдирғочлар йиғлади.
Силкиниб-силкиниб ҳам оғочлар йиғлади.
Энди ҳар йил баҳорда, худонинг кўзидан сув ичиб,
Қайтган онам қушларидан
Мен ғариб сўрайман,
Сарғайиб сўрайман:

Сиз онамни кўрмадингизми?!

МУНАВВАРА

ДИЙДОР

Хов тоғнинг ортида маконим,
Тоғ бўлди армоним, армоним,
Икки ўт ичида битта жон,
Сизга етолмаяпман, онажон!

Юракка яшириб аламни,
Кўксимга жойладим боламни.
Кўз юзсам узилур қирқта жон,
Ташлаб кетолмаяпман, онажон!

Палахмон тошидай отилдим,
Қисматга тортилдим, сотилдим,
Йўллари узун-ей, бу довон,
Хатлаб ўтолмаяпман, онажон.

Ҳар баҳор ёд этиб маконин,
Ин солган қушчалик бўлмадим.
Қалдирғоч бошингда андармон,
Оҳ, мен қайтолмаяпман онажон!

Қароғим, тоғларга тенг онам,
Паноҳи дунёдек кенг онам,
Суйдингиз мунаввар нур дебон
Тонгдай отолмаяпман онажон...

ОНАМГА

Офтоб онам, моҳтоб онам,
Ҳар бир сўзи мактаб онам.
Юракдан сўз кўчганда ҳам
Айтолмасдан қийналаман.

Ўнгим онам, сўлим болам,
Бир ёнда зор бўзлар қалам.
Ташна дийдорда бор алам
Кетолмасдан қийналаман.

Йиғлагай кўнгил сағир,
Оламда кўп ярим баҚир.
Ахтариб тошдан сабр
Тополмасдан қийналаман.

Йўлларим тўсса довон,
Ўртада озурда жон
Ранг-рўйим бўлгай сомон,
Ўтолмасдан қийналаман.

Жон онам, жоним онам,
Кўкси райҳоним онам.
Сабримдан унди чечак,
Тутолмасдан қийналаман.

СИЗДАН КЕЙИН...

Сиздан кейин қандай яшайман, Она,
Юрагим ўрнидан қўзғолса керак.
Ҳар кун дийдорингиз кўролмасам ҳам,
Боризга қувониб, бўйларим терак.

Сиздан кейин қандай яшайман, Она,
Юрагим титилиб тўзҚиса керак.
Райҳон исингизга тўёлмасам ҳам,
Ташна нигоҳингиз, мен учун тилак.

Сиздан кейин қандоғ яшашим тайин,
Қалбим тўғонлари нураса керак.
Чиркираб, бўзлаган дилни аллалаб,
Жаннатлар ҳақида айтаман эртак.

Сиздан кейин шундай яшайман, Она.

Гўзал БЕГИМ

Онам Зулфира МИННИҲали қизига

Онам пайпоқ тўқир

ип солланар киприкларимда
дарахт яшиллиги
ҳаккалаб борар
кўчманчи рангларни ортқилаб
чимрилади симлар
ичкин бўёқлар

онам кўлкоп тўқир
иккиланар ҳаво пуфлагич
дарёлар сув қўлин узатар
денгизлар тутади бармоқларини
аччиқ
тахир
ҳарир тўлқинлар

онам кўйлак тўқир
изтироби
симйўргакда табассум тасвир
абадият
япроқ шитири

пастак кулбаларда кўкланар
тўғилаётган гуллар парвози

Ойгул СУЮНДИҚОВА

* * *

Она қалби айланади ёш гўдакка шод-хуррам,
Шу гўдакдай оқ кўшиқлар куйлаб қолар бу дунё.
Она қалби айланади ям-яшил япроқларга,
Япроқлардай эзгу ўйлар ўйлаб қолар бу бунё.

Она қалби айланади оқаётган дарёга,
Шу дарёдай жўшқин-жўшқин ҳис билан тошар дунё.
Она қалби айланади кулиб боққан қуёшга,
Шу қуёшнинг қудратига ишониб яшар дунё.

Амирқул КАРИМ

ОНАМ СУРАТИГА ЧИЗГИ

Сендан хокисоррок
зотни кўрмадим,
Нечун уйламайсан
ўзингни бир дам?
— «Едим, танимга сингмади,
Кийдим, устимда турмади.
Бу дунёга келиб менинг
Топганим сизлар, болам»...

ОНАЖОН

Хаёл суриб келдим кўчадан,
Хаёл билан кирдим хонамга.
О, бу хаёл жуда ўхшарди
Қишлоқдаги мунис онамга!

Неча кунки мен билан бирга,
Шу хаёлни кучар хонадон.
Соғинчларим сенинг расмингни
Хаёлимга чизар, онажон!

Икром ИСКАНДАР

ОНАМНИНГ АЛЛАСИ

Алла бўлди тилагим,
Алла болам, алла-ё,
Уйғоқ бўлсин юрагин,

Ухла болам, алла-ё.
Суянчигим, тоғим-эй.
Суюнчим, ардоғим-эй,
Уйғоқ қалбни соғин-эй,
Алла, болам, алла-ё,
Айланайин адига,
Сувлар келтир кадига,
Меҳр солгин қатига,
Алла, болам, алла-ё.
Кади бови узилсин,
Куёв бўлиб сузилсин.
Юртнинг холини билсин,
Алла, болам, алла-ё.
Икромжоним, қайдамиш,
Онаси дард, ўйдамиш,
Ўйинбола тўйдамиш,
Алла, болам, алла-ё.
Икромжоним бир киши
Халқим деса бил киши —
Халқнинг олди шул киши,
Алла, болам, алла-ё.
Сен йиқласанг, қайтади
Онанг алла айтади,
Унга ором қайтади,
Алла, болам, алла-ё.
Алла бўлди тилагим,
Алла, болам, алла-ё,
Уйғоқ бўлсин тилагин,
Ухла, болам, алла-ё.

Раъно РАҲМОНБЕРДИ қизи

ОНАЖОН

ЭНДИ ЙЎҚСИЗ

Барг бандидан бўлгандай халос,
Жонимни ҳам олгин деб бехос,
Онажоним қилсалар ихлос
Афсус, огоҳ бўла билмадим...

Намозшомгул руҳимга ҳамдам,
Хомушлиги дардимга малҳам,
То тонг қадар яноқларим нам
Оймомога ета билмадим...

Соғинчнинг тонг кўчалари тор,
Унинг ҳам қиш, баҳорлари бор,
Гар ўзимда эрк-у, ихтиёр,
Нетай, кечиб кета билмадим...

Кимдир тўхтар, тўхтамас ҳаёт,

Ўз-ўзидан ортмас бирор зот.
Қушлар бермас қарзга қанот,
Соғинганда уча билмадим...

Энди йўқсиз зорларим бекор,
Энди ортга қайтмассиз зинҳор,
Қиёматга қолди-ку дийдор,
Сўнг дамда бир куча билмадим.

Онажоним, онажонгинам...

ОНАМ УЧУН ҲАЖ...

Дунё сири Ўзингга аён,
Билмам ким жон, ким турур жонон?
Энтикади жонимда бир жон:
Бўсағанга бошимни қўйиб,
Онам учун йиғласам тўйиб.

Арофатда турганлар ҳаққи,
«Зам-зам»ингга тўйганлар ҳаққи.
Туя-ю, қўй сўйганлар ҳаққи,
Тавофингда оқ тўнлар кийиб,
Онам учун йиғласам тўйиб.

Биби Робия мардони Худо,
Жонин ишққа айламиш фидо,
Ич-ичимда қайнар бир садо:
Остоннанга бошимни қўйиб,
Онам учун йиғласам тўйиб.

Сен истасанг кифоя бир «бўл!»,
Узаяди дархол қиска қўл,
Ёронлар ҳам тилашиб оқ йўл,
Омонатин пойингга қўйиб,
Онам учун йиғлардим тўйиб...

Ғайрат МАЖИД

ДУОСИН ОЛ ОНАЖОНИНГНИ

Асрор акага

Биров шайдосидир обрў, шонингни,
Бироб билмай қолса, олса молингни,
Сен бошқа миннатсиз меҳр топмассан,
Дуосин олиб қол онажонингни.

Ҳар сўзи минг йиллик дардингга дармон,
Неки истаги бор, англагил — фармон.
Билсанг, шу кимгадир аламли армон,
Дуосин олиб қол онажонингни.

Дунёнинг биз билмас асрори бисёр,
Дўстингман деб юрган аКёри бисёр,
Садоғат билмаган дилдори бисёр,
Дуосин олиб қол онажонингни.

Беш кунлик дунёда ҳаммамиз меҳмон,
Гоҳо бир ширин сўз зўр лутфу эҳсон,
Тилагинг ижобат бўлгайдир осон,
Дуосин олиб қол онажонингни.

Тилинг бўшамасин ҳамду санодан,
Бир хабар етмишлар Ҳақ Мустафодан,
Жаннат истар бўлсанг Қодир Худодан,
Дуосин олиб қол онажонингни.

Ашурали БОЙМУРОД

ОНАЛАР

Сизни она дея атагим келар
Ўтса ҳам неча йил, ою саналар,
Менинг онам дея мақтагим келар,
Онамнинг ёнида бўлган оналар.

Бирингиз дугона, бирингиз сингил,
Буқун кайвонисиз амма, холалар,
Сизни кўрмоқ истаб соғинар кўнгил,
Онамнинг ёнида бўлган оналар.

Она ҳиди бордир асли холада,
Олис фироқниқу юрак тан олар,
Меҳр уйҚотдингиз сиз ҳар болада,
Онамнинг ёнида бўлган оналар.

Онасииз гўшага келинлар тушди,
Хотин-халаж билан тўлди хоналар,
Сизнинг ташрифингиз дилимни кучди,
Онамнинг ёнида бўлган оналар.

Соғинган чоғимда келаман Сизга,
Ортимда қолади минг бир нолалар.
Онамдек меҳрибон, дилдорсиз бизга,
Онамнинг ёнида бўлган оналар.

ҲУМОЮН

БОЛАЛИКНИНГ ТУГАШИ

I

Эртакларнинг бағрига қайтдим,

Борса келар, келмас йўлларга.
Соғинчимни тошларга айтдим,
Қўрғошин тоғ, тақир чўлларга.

Бармоғимни кесдим, туз сепдим,
Бедор бўлдим, чекинди уйку.
Шундагина англадим, етдим,
Минг иккинчи кеча эди бу.

Аждарҳо ҳам, уйку ҳам келмас,
Тонг оқармас, туссиз фалаклар.
Мени ҳеч ким юпата олмас,
Қолмаганди... янги эртақлар...

II

Ўтиб борар дунёни кўрдим,
Юрагимни ўртади алам,
Беҳол-беҳол қўлларин ўпдим,
Онам қариб қолмишлар, онам.

Мен боладай беғам, беташвиш,
Интилганим — она даргоҳи,
Бошим узра мудом ёзилмиш,
Битта паноҳ — она паноҳи.

Осмон бокдим, бағрим тигладим,
Мадад тилаб, етмай бардошим.
Ва тун бўйи бедор йиғладим,
Саҳар билан оқарди бошим.

ДУО

Ният дилда пинҳон, аён-ноаён
Ўзгариб ҳам қолар баъзида аммо,
Тошга ўйилгандай тилларда ҳамон
Минг асрки сўзи ўзгармас дуо.

Оллоҳнинг муҳридай сидқидил дуо,
Эзгу тилақларни этиб мужассам,
Қўлларин очаркан бобо ё момо,
Омин қилар экан фаришталар ҳам.

Қалбингга ишончининг уруғин сочар,
Рухнинг мададкори, йўлнинг равоси,
Барчасидан аъло йўлларинг очар
Она дуосидир, она дуоси.

БОЛАЛИК ТАСВИРИ

Эсласам, райҳоннинг бўйлари келар,
Атрин сочар қизил, оқ атиргуллар,
Теракзор шовуллар, саболар елар
Ариқча лиммо-лим, нурли жимирлар.

Девор ҳам йўқ эди қўшнилар томон
Интизор дарвоза очиқ доимо,
Кечалари ойдин, чарақлар осмон,
Дунёлардан ҳам кенг эди бу маъво.

Эсласам, дилимда самовий ором,
Тароватли эди сеҳрли бу дам.
Қўз ташлаб қўяркан дарвоза томон
Ўчоқнинг бошида куйинар онам.
Онам қариб қолмишлар, онам...

Гавҳар ИБОДУЛЛАЕВА

ЭЪТИРОФ

*(Ғуломжон ўғлимни ўз туққани каби ардоғлаган
бағридарё инсон, тутинган онам Банойхонимнинг
азиз хотирасига)*

Уйингизда бир ёстикқа
 юзларимни босиб ётдим,
Уйингизда бир ёстикқа
 бўзларимни босиб ётдим.
Сирдарёнинг тонглари ҳеч
 отмай кетди,
Соғинчимни соғиб-соғиб,
 дарпардага осиб ётдим.

Уйингизда бир пиёла
 лабларимдан ўпиб қолди,
Бир чойнакнинг балдоғида
 бармоғимнинг изи қолди.
Сирдарёнинг тонготари
 шаффоф экан,
Тошойнангиз нигоҳимдан
 ниманидир уқиб қолди.

Бир сочиқнинг чеккасига
 дилим доди қолди сингиб,
Бир эшикнинг тутқичида
 оҳ уйғонди, кафтим тегиб.
Кам-кам экан Сирдарёга
 сочилган туз-насибамиз,
Ҳовлингизда бир тўп райҳон
 зор қолдилар бошин эгиб.

Сирдарёда бир остона

йиғлаб қолди изларимдан,
 Ҳатлай десам ҳаддим сиғмас,
 мажол кетди тизларимдан.
 «Шугинамнинг фарзандига
 тўзим бергин...» —
 Бир муштипар юрагини
 ушлаб қолди изларимдан.

Сирдарёнинг осмонида
 юлдузчалар гужгон ўйнар,
Кипригимнинг айвонида
 кўз ёшларим чавгон ўйнар.
Сирдарёнинг йўлларида...
 БАХТ шаҳри бор!..
Бунда қолмай кетган қизни
 бир умрга армон қийнар...

Хайрулла НУРИДДИНОВ

ОНАИЗОР

Йиллар етаклашиб ўтаверади,
Ишларим кўпайиб борар чунонам.
Тунлар мижжа қокмай кутаверади
Не-не хаёлларга бормаган онам.

Баъзан сим қокади: «Ёпгандир патир,
Уйга неччиларда қайтасан, болам?»
Доимий жавобим: «Ишдаман, ахир!»
Зардамга зардалаб юрмаган онам.

Кўчада ҳамманинг қўнглини овлаб,
Ярим тун уйимга қайтадирман ҳам.
Кутиб олар кора қозонин кавлаб
Кексалик гаштини сурмаган онам.

Тонгда отланарман олис юртларга,
«Шуларни йўлингга олиб кет, болам!»
Киссамни тўлдиран майиз, куртларга,
Тошкандан нарёқин кўрмаган онам.

АХТАМҚУЛИ

ОНАМНИ СОҒИНДИМ...

Тунлари ой билан диллашган,
Тупроққа куйиниб сирлашган,
Бир умр ўт билан тиллашган,
Онамни соғиндим, онамни...

Қийшайған тандири қорайди,
Дунё кўз олдимда торайди,

Пандлари коримга ярайди,
Онамни соғиндим, онамни...

Тоғларим кўз тикар йўлимга,
Қаламим толгандек қўлимда.
Байтларим бўй бермас ўлимга,
Онамни соғиндим, онамни...

Армоним тизилиб кетади,
Гоҳ кўнглим бузилиб кетади,
Хаёлим тўзилиб кетади,
Онамни соғиндим, онамни...

Ўтади ҳориққан кунларим,
Қуёшни йиқитган тунларим,
Оламни титратар унларим,
Онамни соғиндим, онамни...

Умримни қиймалаб қарвонлар,
Ташийди зафарон ҳижронлар,
Боши ҳам гуноҳкор «полвон»лар,
Онамни соғиндим, онамни...

Хиёнат эшигин ёпганман,
Тўрт қатор мужмал шеър топганман,
Қалбимни ҳовучлаб чопганман,
Онамни соғиндим, онамни...

Титилсин битмаган китобим,
Ўаётдан топмаган жавобим,
Ўлимдан оғирроқ азобим,
Онамни соғиндим, онамни...

ТОНГ ОҚАРДИ ОЎҒИМГА БОШИН УРИБ

Дунё, сендан нима топдим юриб-юриб?
Тонг оқарди оёғимга бошин уриб.
Кўзларимнинг дарёлари кетди қуриб,
Она, сизни бир соғиндим, Она, сизни!

Ичи адо бўлиб қолган бир чинорман,
Тан тупроқдан ташқарида, демак борман.
Шоҳ Машрабнинг хуржунига харидорман,
Она, сизни бир соғиндим, Она, сизни!

Минг эшикка судраб борар танамни жон,
Барчасига гувоҳ бўлди ул Меҳрибон.
Қалбим оғиб борапти сизга томон,
Она, сизни бир соғиндим, Она, сизни!

Оқ булутдек тўзилади борган сари,
Қисматимнинг битилмаган дафтарлари.
Бу ҳолатни сезмаганман мен илгари,
Она, сизни бир соғиндим, Она, сизни!

Етим кўзи, қанча боқсанг тўймас экан,
Етим бола, боққанга дўст бўлмас экан.
Кўз ёшингиз тинчлигимни бермас экан,
Она, сизни бир соғиндим, Она, сизни!

Ташвишларга қўмилибди сингилларим,
Акам, укам, менинг синган кўнгилларим.
Телефонлар гуноҳкордек туришар жим,
Она, сизни бир соғиндим, Она, сизни!

Пешонамдан ювади шўр келинингиз,
Сиз мақтаган оқкўнгил, зўр келинингиз.
Мен нодонни топди бу «кўр» келинингиз,
Она, сизни бир соғиндим, Она, сизни!

Алам қилар қишлоғимга борганимда,
Юрагимни кулбангизга ёрганимда.
Отам билан тунлар ҳижрон қорганимда,
Она, сизни бир соғиндим, Она, сизни!

Қувонгансиз ёруғликка келган куним,
Қалбингизни бир бўлаги бўлган куним.
Сиз ранжиманг сира ғамга тўлган куним,
Она, сизни бир соғиндим, Она, сизни!

Кечиргайсиз, бу гуноҳкор қулингизни,
Ахтам, «қули» бўлган ношуд улингизни.
Қабрингизни қучдим топмай дилингизни,
Она, сизни бир соғиндим, Она, сизни!

МАЙСАЛАРДАН ОРТДА ҚОЛГАНМАН

Мен ким бўлдим дунёда, она,
Бу майсалар устимдан кулди.
Мендан олдин мазорингизга
Бориб сизни зиёрат қилди.

Тушунмай бу дунё ишларин,
Орқасидан қувиб толганман.
Балки ўша сабаб онажон,
Майсалардан ортда қолганман.

Қабристонда қизғалдоғларнинг
Қанчалар қон бўлганин кўрдим.
Табиатнинг танбеҳларидан,
Қаршингизда хижолат бўлдим.

Тупроқ каби беозор онам,
Энди сизни қайдан топаман.
Кўнлим каби ҳувиллаб ётган,
Далаларга қараб чопаман.

Топдим барча йўқотганларим,

Ҳамроҳ бўлди менга шуҳрат-шон.
Аммо сизни қанча изласам,
Тополмайман энди, онажон.

Мен ким бўлдим дунёда, она,
Бу майсалар устимдан кулди.
Мендан олдин мазорингизга,
Ўзларини пояндоз қилди.

Сулаймон ШОДИЕВ

* * *

Бу ҳаёт бўстон эса бир боқбони онадир,
Мушфику ҳам жонфидо ҳам меҳрибони онадир,
Сўзлари болу шакар, тўтизабон онадир,
Ҳар вужуд борки, анинг пайванди жони онадир,
Ҳам азалдан то абад шоҳи жаҳони онадир.

Ул бани одам аноси, бул ҳаёт сарчашмаси,
Чун аёқ қўйса изи дорулбақонинг равзаси,
Соҳиби сабру қаноат ҳам вафонинг лаҳжаси,
Тун маҳитобон эса, кундуз қуёшнинг ламъаси,
Бошида жумла башарнинг соябони онадир.

Ҳам валийлардан валийроқ, ҳам набийлардан набий,
Гарчи гултожи ҳаёт, хизматда юргай қул каби,
Ташвишу заҳмат — риёзатда ўтар рўзу шаби,
Гул мисоли инжаю залвори тоғлардан қавий,
Меҳри ҳар дам ошикор, дарди ниҳони онадир.

Бир қаранг бу чехраларга, ой каби ҳур чехралар,
Ҳар ёноқ бир лолаю гул-гул ёнар гулчехралар,
Жон суви бирла аларга ким беродур баҳралар?
Ким буни идрок ила фаҳмига бир етса агар,
Ул дегайки, хонашин, ранги самони онадир.

Ким анинг қадрига етса-етмаса — ул ложарам,
Бунчалар чарх урмагайдир шамъ уза парвона ҳам.
«Жон», десанг жонин берур мингдан бири қолганда ҳам,
Бул малойик суврату ҳам анбиёдек муҳтарам,
Қатрадек шафқатга зору нотанови онадир.

Эй, кўнгил севсанг агар сен аввало онангни сев,
Итасанг даф бўлмагин кулли бало, онангни сев,
Пойига жонни нисор этмоқ раво, онангни сев,
Сўнг сени бандам дегайдир раббано, онангни сев,
Ҳар кўнгилнинг Каъбаси, қибла томони онадир.

Мен анонинг хизматин не қатлаъ қилдим, билмадим,
Гоҳида шод бўлдим гоҳ ўксуниб қон йиғладим,
Беканор дунёсига гоҳ сиғдим, гоҳ сиғмадим,
Энди дейман, не сабаб ғафлат уйидин чиқмадим,

Олами ғофил аро бедор замони онадир.

Эй Сулаймон, даҳри дун бошдин оёқ тор бўлса ҳам,
Қисматинг қаттол каби ҳаддин жафокор бўлса ҳам,
Дўсту ёр таъна маломатлар қилиб юз бурса ҳам,
То қиёматга қадар бошинг уза дор турса ҳам
Она де, онам дегин, жаннат макони онадир.

Ойгул УБАЙДУЛЛА қизи

ОНАМГА

Соғинчимга Ватан бўлади
Жисмингизни кучган шу тупроқ.
Кўзларимга ўтдай босилар
Шу қабристон, кадрдон қишлоқ.
Бу тупроқмас, аслида, Сизсиз,
Кўксингизга бошим қўяман.
Узолмаган қарзим-чун, Она,
Ўз бағримни ўзим ўяман.
Ярамадим корингизга ҳеч,
Кўнглингизни тўлдиролмадим.
Бош кўтарган ният, хоҳишни
Она, нетай, ўлдиролмадим.
Бошлаб кетди кўнглум қўлидан
Тутиб ният шаҳарга томон.
Топиларми фарзандлар ичра
Бу дунёда мендан-да ёмон.
Кеча эди...
Борганимда соғиниб Сизни
Йўлга қараб турган бўласиз.
Таниб қолиб мен — ёмонни
Севинасиз, елдек еласиз.
Тугамайди савол-сўроқлар,
Уйку кўздан нари елади.
Соддагина сўзларингиздан
Завқим келар, кулгим келади.
Тонг оқарар. «Кетишим керак,
Кутиб турар иш, ташвиш, Она».
Қолгин демай икки-уч кунга,
«Майли боргин», дейсиз Сиз яна.
Ичга ютиб кўзёшингизни
Термуласиз ортимдан узок.
Менинг катта шоиралигим
Сабрингизга қўяди тузоқ.
Овунтириб яшайсиз ўзни,
Ғамингизга тошлар отасиз.
Журналларда суратим чиқса,
Ёнингизга қўйиб ётасиз.
«Қизим шоира», дейсиз энтикиб.
Ҳамсоёга кўрсатиб шеърим.
Кўз тегмасин, дея гоҳида,

Бировлардан қиласиз ирим.
Ичга ютиб сабр, бардошни,
Йиғламайсиз, мактуб кутасиз.
Гар сўзларим келса сўроқлаб,
Кўзтумордай асраб тутасиз.
Бугун эса... Соғиниб келсам,
Ўрнингизда дарча кутади.
Сизсиз Она, Сизсиз Онажон,
Ҳар гал мени ҳовли ютади.
Мен бошлаб кетади шунда
Оёқларим қабристон томон.
Кўзёшини ичга ютолмас
Битта ёмон, биргина ёмон.
Мунғайган қабр қабрмас, асли —
Соғинчлардан адо бўлган Сиз.
Кута-кута бир бағритошин
Соғинчлардан адо бўлгансиз.
Соғинчимга Ватан бўлади
Танингизни қучган шу тупроқ.
Кўзларимга ўтдай босилар
Шу қабристон, кадрдон қишлоқ.

Шамсиддин САДОИЙ

ОНАИЗОР

Ойдин тонглар саболардан сўрорим шу,
Фариштали самолардан сўрорим шу,
Қўлим очиб Оллоҳимдан сўрорим шу,
Айрилса ҳам давлатдан, қўлда боридан,
Айрилмасин ҳеч ким онаизоридан!

Она қуёш, парвонага айлан ўқлон,
Мингта жонинг бўлса унга боқлан ўқлон,
Уйқунгда ҳам хизматига шайлан ўқлон,
Айрилса ҳам вафосиз дўсти, ёридан,
Айрилмасинг ҳеч ким онаизоридан!

Дўсти улфат — давлатингда меҳмон бўлар,
Ёмон кунда туман каби тарқаб кетар,
Ёр ҳам қолар, онанг ўзин қалқон этар,
Айрилса ҳам қўлда сайраган торидан,
Айрилмасин ҳеч ким онаизоридан!

Дунёда энг буюк сўз ҳам ўша бўлгай,
Она сўзи ватан бирла иншо бўлгай,
Эй Садой, онаси бор пошшо бўлгай,
Айрилса ҳам кўрғон, қасру гулзоридан,
Айрилмасин ҳеч ким онаизоридан!

ОНА ДУОСИДАН

Ким ҳажр ва ғамда қолса узоқда,
Ким мусофир юртда тушса тузоққа.
Кимлар қолса маломатли азобда,
Она дуосидан айрилса бўлмас!

Бешикдан то қабр қалқонинг ҳар вақт,
Имонинг посбони, тахтинг қўш давлат,
Она бор ҳовли бу илоҳий жаннат,
Она дуосидан айрилса бўлмас!

Бахтингни сўрайди тунлар худодан,
Оқ йўл тилаб қолар ёруғ дунёдан,
Шикаст топмагайсан ҳаргиз балодан,
Она дуосидан айрилса бўлмас!

Бу ёлғон дунёдан қолса ҳам кўнглинг,
Куйган парвонадай сўнса ҳам умринг,
Садойи сиротдан ўтса ҳам йўлинг,
Она дуосидан айрилса бўлмас!..

Беҳзод ФАЗЛИДДИН

ОНАМ ЁЗОЛМАГАН ШЕЪР

Сочларимда оқ гуллар,
Кел, уларни тер, болам.
Йўлингга муштоғ йўллар,
Болам бўлиб бер, болам.

Кўксимга ой беркитдим,
Юлдузларга чой тутдим,
Отангдан ҳам кўп кутдим,
Бахтим бўлиб бер, болам.

Титраган созингни қўй,
Бўғиқ овозингни қўй,
Қалам-қоғозингни қўй,
Ўғлим бўлиб бер, болам.

Йўл учун тукқанмидим,
Гул учун тукқанмидим,
Пул учун тукқанмидим,
Борим бўлиб бер, болам.

Қалдирғоч синглинг беҳол,
Қанотидан хатни ол.
Ишинг кўпдир, эҳтимол,
Келмай қўявер, болам...

Гулжамол АСҚАРОВА

ОНАМ БИЛАН КЎЗИМ СУЎБАТИ

— Бошимдан қор эримади, онажон!
— Куйма, сенга қуёш бераман, болам!
— Кўзимдан ёш аримади, онажон!
— Сен чидайсан, бардош бераман, болам!
— Она, менинг оёғимдан чалдилар.
— Дунёси — шу менам қуяман, болам!
— Нима қилай, юрагимда қасос бор?
— Мен Танграмга айтиб бераман, болам!
— Бу бўҳтонлар ичра қандоғ яшайман?
— Сен шоирсан, сени биламан болам!
— Она, ёмон санчияпти юрагим...
— Йўқ-йўқ...

Энди нима қиламан, болам!!!

МУСАЛЛАМБОНУ

СОҒИНЧ

*Онам Ҳимоятой Очилхон ҳожи
қизи шаънига чексиз эҳтиром ила*

Кўзимга инмоқда кенгликлар,
Инмоқда Ургутнинг тоғлари.
Нимтатир самонинг хаёли
Кўнглимда илиқлик уйғотар.

Илиқлик шу қадар ёқимли,
Эслатар онамнинг бағрини.
Ёйилиб кетмоқда Соғинчим,
Дийдорнинг йўллари узаяр.

* * *

Соғинчга айланиб қолган дунё,
Кўксимда йиғлаётган армон,
Мен етолмаган Ўаж — онам.

Фаррух ҲАМРОЕВ

ОНА

Оғочлар гуллаган оқшомда,
Онамнинг сочлари оқарди.
Армон сўқмоқларин ёритиб,
Осмонда тўлин ой балқарди.

Мусофир кўнглимни овутиб,
Майсанинг бағрига бош қўйдим.
Япрокни ёпиниб тун бўйи,

Кўксимдаги Соғинчни кўмдим.

Бедор, бемор, бечора онам,
Тоқат туморини тақади.
Мунг яширин нурсиз кўз ила,
Тупроқ йўлга аста боқади.

Болалигим ботган кўчадан,
Мурғак изларимни излайман.
Онам томон югураётган,
Масъум лаҳзаларни эслайман.

Йиллар мени итқитди, Она,
Тош йўлларга урилди бошим.
Гуноҳларга чўмилаётир,
Йилдан-йилга улғайган ёшим.

Шойим ШЕРНАЗАР

ОНА МЕЎРИ

Оналар меҳрининг йўқдир қиёси,
Қуёшнинг тафти ҳам бу ўлчовда кам.
Баҳолаб бўлмайди, йўқдир баҳоси,
Оналар улғудир, онам муқаррам.

Бу ўтли меҳрнинг ошёни бешик,
Алпомиш, Гўрўғли бунда улғайди.
Дунё тамаддуни очганда эшик,
Унинг алласидан борлиқ гуллайди.

«Онажон» деганда Абдулла Ориф,
Қайси бефарқ қалбни босмайди титроқ.
Айтаман овозим баралла олиб,
Мушфиқ онам азизлардан азизроқ.

Она бор тиргагдир, она бор қўрғон,
Уммон қадар меҳри - ҳаёт риштаси.
Фарзанд учун унинг минг жони қалқон,
Оналар бор уйнинг бор фариштаси.

ОНАМГА МАКТУБ

Узоқдаман...
Соғиндим она,
Ёзаяпман сизга салом хат.
Эслаганда
Ёришди хона,
Сурат чизар ҳаёл бир фурсат.

Олис сарҳад,
Тун эса ярим,

Деразамдан боқар оймомо.
Қоғоз истар,
Чала сўзларим,
Соғинганман онам она-мо...

Дуогўйим дуолар қилинг,
Чорлаяпти бағрига Ватан.
Юрт корига яраган ўғлинг,
Қайтар эрта ёруғ юз билан.

Ҳамроқул АСҚАР

СЕНМИ, ОНАЖОН?..

Адирлар қўйнида кишнайди қулун,
Новдалар бандида юз очар ғунча,
Соғина-соғина юзларим сўлгин.
Қон бўлган қалбимда интиқ тушунча —
Сенми, онажон?!

Баҳор елларига муштоғ далалар,
Булутлар ортида сарғайган қуёш.
Боласин бағрига босса оналар
Тўрт бўлган кўзимда тирқираган ёш —
Сенми, онажон?!

Бўшлиқлар хувиллаб комига тортар,
Ҳаёт неъматлари аччиқ ва тахир.
Энг ширин сўзлар ҳам ханжардек ботар,
На у ёқ, на бу ёқ қилмаган тақдир —
Сенми, онажон?!

Замин ҳам қўзғалиб айлар зилзила,
Осмон ҳам йиқлайди, бераолмай дош.
Қўксимни тилкалаб ўтмас тиғ ила
Субҳидам сафардан қайтмаган қуёш —
Сенми, онажон?!

Дилшод РАЖАБ

ОНАМНИНГ ҚЎЛЛАРИ

Келтирай бир таърифин онамнинг қўлларини,
Ҳам ҳабиб, ҳам табибим — онамнинг қўлларини.

Қўтарган рўзғор юкин, қилт этмай бирор туки,
Ҳам буюк, ҳам суюкли онамнинг қўлларини.

Кафтида тутган бизни — беш ўғил, икки қизни,
Қуёшдай иссиқ юзи онамнинг қўлларини.

Биз деб ўт-сувга кирган, нонлар ёпиб, кир ювган,

Қаттиқлиги темирдан, онамнинг қўлларини.

Гоҳ суюб, гоҳ алқаган, оқ ювиб, оқ тараган,
Кунимизга яраган онамнинг қўлларини.

Соябон паноҳ бўлган, кафтлари қадоғ бўлган,
Минг «садқа-садоғ» бўлган онамнинг қўлларини.

Гоҳо тушимга кирган, кўз ёшим артиб турган,
Сўранг мен мусофирдан онамнинг қўлларини.

Баргдай титрадим ёзиб, гўё бағримга босиб,
Новдадай озган, нозик онамнинг қўлларини.

Сизлар — ака-укалар,
Тизлар букиб — чўккалаб.
Кўзга суриг сийпалаб,
Хоҳи шом, шоҳ эрталаб,
Болангиздай эркалаб,
Онамнинг қўлларини,
Онамнинг қўлларини!

Бобоқанд МИРЗО

ОНАЖОН

Она, нечук кўзингиз синик,
Ғамлар сизни кучдими, Она.
Лек қалбингиз осмондек тиник,
Тишларингиз тушдими, Она.

Сизга кулиб боқарди дунё,
Алла айтган тилингиз ширин.
Сочингиздек оқарди дунё,
Йиғлаяпсиз нечун яширин.

Она, сизга иқболим басми,
Иқболимни кўринг, онажон.
Қўлингизда дадамнинг расми,
Бас, йиғламанг туриг, онажон.

Тоғдек дардни кўтардингизми,
Муштдеккина жуссангиз билан.
Баҳордек ҳеч кўкардингизми,
Айтинг, ғаму ғуссангиз билан.

О, меҳнатда қаварган қўлни,
Тиконлар ҳам қўйдими тилиб.
Супурасиз мен борар йўлни
Сочингизни супурги қилиб.

Кексайиблар боряпсиз, она,

Қирқ жонингиз қирқилдими ё.
Ахир, сизсиз бефайз хона,
Ахир, сизсиз бефайз дунё.

Оҳ, кимим бор сиздек жонажон,
Денгиз каби тўлганимда ҳам.
Алла айтинг менга, онажон,
Хатто ота бўлганимда ҳам.

ЎКТАМОЙ

* * *

Она, мени шамолга ҳам
раво кўрмай боқдингиз,
Парча этни камолотга
олиб кетдингиз омон.
Мен нотавон қизингиздан
нелар умид этдингиз,
Ёруғ кунни кўрсатар деб
кутдингизми, онажон?
Ёруғ кунлар хаёлимда
ўтиб турса ҳам ғиз-ғиз,
Жуда-жуда хаялладим,
мен босган йўл тун эди.
Ғам дарёси чуқур экан,
сузиб кета билмадим,
Ишонганим — йўл бошловчи
сўқир эди, кўр эди.
Ортда ёруғ кунлар боқди
менга бўлиб интизор,
Юким зилдай оғир эди,
қарай олмадим ортга.
Уфқимдаги тутам нурни
тўсди оппоқ туманлар,
Мен ёғдуга ташна эдим,
куёшим эрта ботди.
Ёруғ кунлар илинжида
яшаб қўйдим-ку узоқ,
Бу умримни ҳад-худудсиз
хатоларга ботирдим.
Бўйнимдаги қарзим эди
ёруғликни кўрсатмоқ.
На бу кунни ўзим кўрдим,
на бировга орттирдим.
Отам эрта ўксиб кетди,
ёруғ бўлсин гўрлари.
Юрагимни шу кунларда,
она, ваҳм босди-да.
Бахт — номахрам,
Ғам — йўлдошим

эшигимни қоқади,
Яшаяпман ёруғ ғам-ла
кун кўрмоқлик қасдида.

ҲАДИК

Мен йўл четидаги
Сўққабош дарахтга ўхшайман, она.
Менга ўтган-кетган,
Яхши-ёмонлар,
Билиб-билмасдан,
Ирғитиб ўтишар
Қўлларидаги тошни.
Баҳайбат, бардошли
Дарахтман, ахир,
Қўркмай отаверсин,
Бағритош одамлар
Енгларга яшириб,
Қийналиб юргандан кўра.
Бироқ менга отилаётган
Бу тошлар
Сизга етгиб кетишидан
Жуда-жуда кўрғаман, она!

Собира БЎЛДИЕВА

ОНАМ

Кошки яна ёмғир ёғса-ю,
Тол барглари шаллоба бўлса,
Соябонни эсдан чиқариб,
Мен онамни кўргани борсам.
Қуёш ботиб тонг отаргача
Киприга уйқу бўлолсам.
Дардларини бошимга қўйиб.
Қучоғида ухлаб қололсам.
— Бу рўмолинг эскирибди, — дер.

Чўнтагимга пул тикар онам,
Кўнгли вайрон осмон тоғидан,
Кўзларини узмайди бирам.
— Ёмғирлар тинмайдими-ей,

Онам сўрар кўнгли очилмай,
— ёмғир қуйса, қуяр онажон.
Тонг отади ухланг ҳадемайю
— Баҳор бунча чўзилди, ёмғир.

Суякларим тешиб ўтгандай,
Сен ишонма менинг қуёшим.
Тоғлар оша ботаётгандай.
— Отам ерга эккан шолининг,

Увоғига ўхшайди ёмғир,
Ҳаво учун қайғурманг она,
Шамол эсса кетади ғир-ғир.
Сўнг онанинг оппоқ сочларин,
Ёстиғидан тераман бир-бир.
— Қишлоқдаги ҳовлингга қайтиб,

Товуқларга жўжа очтир, — дер.
— Товуқ боққан бедазор қайда,

Тутзорларни бузди одамлар,
Мен шаҳардан кетсам онажон,
Беҳудага ўтгандай дамлар.

* * *

Онажоним ухлаб қолади,
Юрагимда бирам хавотир.
Кошки онам ҳаёт чизигин,
Олисларга чўздирса, тақдир
Касалхона эшикларидан
Совуқ хона киради сим-сим,
Қайғуларнинг юкидан буткул,
Эгилдим-у, кексайди ёшим.
Ниманидир йўқотиб энди,
Аланглаб юргандай дунё.
Қалбим қолган хув ялангликда,
Совуқ қотиб қалтирар гўё.
Ташқарида баҳорнинг куни,
Булутларга кўк кўйлак бичиб,
Руҳимга талх ўтларининг
Томирини янчиб ичказдим.

* * *

Кетаяпман йўл четида кун,
тақдиримга қайғуради жим.
Этагига кўз ёшин артиб,
Толбаргларга йиғлайди беун.

* * *

Онам нуқул сойнинг бўйида,
Теракларга ҳамроҳ бўлган уй.
Чорбоғининг ҳаволарини,
Юрагига тугиб сураб уй.
Отасидан қолган ҳовлининг,
Тарновларин ёдга олади.
Мажнунтоллар эгилиб ўсган,
Қирғоқларга кўнгил солади.

Адиба ҲАМРО

ОНАЖОН

Онажон, бугун яна сизни ўйладим,
Сизга етар манзил кўнглимдек олис.
Кўзим нурларини йўлга бойладим,
Хаёллар учдилар сиз томон маъюс.

Чехрангиз чизади қаламкаш — хаёл,
Кўз ўнгимда музтар куласиз, Она!
Мен энди гўдакмас, сиз каби аёл —
Боламга парвона — бахтиёр Она!

Дилбоғим, ҳар лаҳза қўмсайман сизни,
Ўтли нигоҳингиз умримга йўлдош!
Одамлардан фақат изладим меҳр —
Сиздек меҳрибон йўқ — беминнат Қуёш!

Муҳиддин ОМОН

ОНАМГА

Онажон, меҳринг-ла дунёни билдим,
Ҳаётни англадим, ўргандим тугал.
Сенинг Қучоғингда ўйнадим, кулдим,
Сен билан мунаввар олам мукаммал.

Онажон, фарзандман, Сенинг қошингда
Минг бора таъзимга эгилар бошим.
Сенинг тоғдек улуғ, зўр бардошинг-ла
Умрим чароғондир, порлар қуёшим!

Онажон, мунисим, мушфиқ, меҳрибон,
Сен борсан, бахтлиман, толеим порлоқ,
Қайғу-ю ҳасратни кўрма ҳеч қачон,
Шодлик бўлсин Сенга доимий ҳамроҳ!

Эркин ТУРСУНОВ